

OBSAH

ÚVODEM	3
ORGANIZACE, ÚKOLY A ČINNOST ČSČK	5
ORGANIZAČNÍ STRUKTURA ČSČK	5
ÚKOLY ČSČK A POVINNOSTI ČLENŮ	6
Povinnosti členů ČSČK	6
ŽENEVSKÉ KONVENCE, ÚKOLY A NORMY PRÁCE DOBROVOLNÝCH SESTER ČSČK	7
ÚKOLY A ČINNOST DOBROVOLNÝCH SESTER ČSČK V MÍROVÝCH A MIMOŘÁDNÝCH PODMÍNKÁCH	7
ZÁKLADY ORGANIZACE CO A ZDRSCO	10
ORGANIZACE CO	10
ORGANIZACE ZDRSCO	11
ORGANIZACE OLP	12
OSTATNÍ ÚTVARY ZDRSCO	13
ČINNOST DOBROVOLNÝCH SESTER VE ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍCH	14
CHARAKTERISTIKA PROSTORU NAPADENÍ	14
ZÁKLADY ZDRAVOTNICKÉ DOKUMENTACE	17
ZDRAVOTNICKÁ DOKUMENTACE, SE KTEROU HOSPITUJÍCÍ SESTRA PŘIJDE DO STYKU NEJČASTĚJI	18
V zařízeních ambulantní péče	18
V zařízeních ústavní péče	19
Dokumentace spojená s přijetím nemocného do ústavní péče	19
Dokumentace spojená se stravováním nemocných	21

Dokumentace spojená s odesláním materiálu na vyšetření	21
Dokumentace spojená s organizací práce sestry na lůžkovém oddělení	22

ANATOMIE A FYZIOLOGIE LIDSKÉHO TĚLA 23

VNĚJŠÍ PROSTŘEDÍ	23
Vnitřní prostředí	23
LÁTKOVÁ PŘEMĚNA — METABOLISMUS	24
Přeměny jednotlivých živin	25
Vylučování zplodin látkové přeměny	25
Trávicí soustava	27
Dýchání	30
Krevní systém	32
Srážení krve	34
Krevní skupiny	35
Soustava Rh (Rh faktor)	35
Krevní oběh	35
Míza (tkáňový mok) a mízní oběh	38
Řídící soustavy	38
Řízení látkové (humorální, chemické)	38
Pohybová soustava	39
Svalstvo	39
Kostra	40
Pohlavní ústrojí	40
Kůže	41
Nervová soustava	41
Smyslová ústrojí — čidla	43

HYGIENA, BOJ PROTI INFEKČNÍM NEMOCEM 46

INFEKČNÍ NEMOCI A BOJ PROTI NIM	46
Vznik a šíření přenosných nemocí	48
Obranyschopnost organismu	49
Formy procesu šíření nákazy	52
Základní podmínky procesu šíření nákazy	54
Zdroj původce nákazy	54
Cesta šíření původce nákazy	55
Přenos původce nákazy stykem	57
Přenos původce nákazy vzduchem	57
Přenos původce nákazy vodou	58

Přenos původce onemocnění potravinami	58
Přenos původce nákazy hmyzem, popřípadě jinými členovci	59
Vnímavý organismus a vstupní brána původce nákazy	60
Faktory ovlivňující intenzitu procesu šíření nákazy	61
Ochrana proti šíření nákazy	61
Přehled přenosných nemocí	66
Nákazy alimentární	67
Nákazy šířené vzdušnou cestou	69
Nákazy přenášené členovci	71
Nákazy kůže a zevních sliznic	72
Některé nákazy přenosné ze zvířat na lidi	73
ZÁKLADY HYGIENY	75
Osobní hygiena	76
Hygiena vody, ovzduší, půdy	79
Voda	79
Ovzduší	82
Půda	84
Hygiena práce a pracovního prostředí	85
Vztah člověka k pracovnímu prostředí	88
Některé škodliviny	90
Hygiena výživy	92
Ochrana potravin z hlediska epidemiologického	96
Hygienické a protiepidemické zajištění hromadných akcí	96
OBVAZOVÁ TECHNIKA	99
ŠÁTKOVÉ OBVAZY	100
Kravatový obvaz pohlavních orgánů — T obvaz	100
Malý závěs	101
OBINADLOVÉ OBVAZY	101
Klasový obvaz hřbetu ruky — úplný	101
Obinadlový obvaz hřbetu ruky neúplný — zavěšený	101
Obvaz celé ruky — rukavička	103
Obvaz celé ruky — neúplná rukavička	103
(s klasovým obvazem palce)	
Obvaz palce nohy — sandálový	103
Hippokratova čepice	104
Obvaz ucha	104
Obvaz oka	106
Obvaz obou očí	106
Šípový obvaz zátylí	106
Obvaz obou ramen	108

Hvězdrový obvaz na prsou	108
Obvaz prsu	110
Obvaz obou kyčlí	110
Ohlávka	111
Prakový obvaz nosu	111
Prakový obvaz brady	112
Prakový obvaz temene	112
NÁPLASTOVÉ OBVAZY	112
Lepení proužků náplasti (prodyšné obvazy)	112
Lepení plošných náplastí (neprodyšné obvazy)	113
Náplastový obvaz špičky prstu (maltézský kříž)	113
PRVNÍ POMOC	114
ORGANIZACE PRVNÍ POMOCI	114
PREVENCE ŮRAZŮ	115
Ůrazovost v našich zemích	115
Ůrazy v průmyslu	116
Ůrazy v zemědělství	117
Ůrazy v dopravě	117
Ůrazy dětí	118
VŠEOBECNÉ ZÁSADY PRVNÍ POMOCI	119
PORUCHY ŽIVOTNĚ DŮLEŽITÝCH FUNKCÍ	120
Poruchy vědomí	120
Dušení	124
Náhlá zástava oběhu	131
Útopení	137
Ůraz elektrickým proudem a bleskem	138
Oběšení a uškrcení	139
Úpal	140
Přehřátí	141
Prochlazení — vychladnutí — zmrznutí	142
Otrava kyslíčником uhelnatým	143
Krvácení	144
Zevní krvácení	144
Krvácení z přirozených otvorů těla	154
Vnitřní krvácení	157
Šok	159
Crush syndrom	162
Blast syndrom	162
OSTATNÍ NÁHLÁ POŠKOZENÍ ZDRAVÍ	163
Rány	163

Komplikace ran	166
Poranění vnitřních orgánů	168
Mozkolebeční poranění	169
Poranění hrudníku	174
Poranění nitrobřišních orgánů	180
Tepelná poranění	182
Popálení	182
Omrznutí	186
Úrazy poleptáním	187
Pohmoždění	188
Poranění kloubů a kostí	189
Podvrtnutí	189
Vymknutí	189
Zlomeniny	191
NÁHLÁ ONEMOCNĚNÍ	197
Náhlé bolesti na hrudi	197
Záchvatová dušnost	199
Náhlé cévní příhody mozkové	200
Poruchy látkové přeměny cukru	201
Epileptiformní záchvaty křečí	202

ZDRAVOTNICKÉ TRÍDĚNÍ A ODSUN	
RANĚNÝCH A NEMOCNÝCH	204

ZDRAVOTNICKÉ TRÍDĚNÍ	204
Druhy zdravotnického třídění	204
ZDRAVOTNICKÝ ODSUN (TRANSPORT)	206
Odsunové polohy	207
Zabezpečení v průběhu odsunu	213

PÉČE O NEMOCNÉ	214

OSOBNOST DOBROVOLNĚ SESTRY ČSČK	214
VLIV PROSTŘEDÍ NA NEMOCNĚHO —	
OCHRANNÝ LÉČEBNÝ REŽIM	216
Domácí prostředí	218
Nemocný na lůžku	219
Základní polohy nemocných	224
Změny polohy nemocného na lůžku	226

Oblečení pro nemocného	230
Oblékání a svlékání nemocného	230
Úprava lůžka	231
Úprava prázdného lůžka	231
Úprava lůžka s nemocným	233
Hygienická péče o nemocného	236
Ranní a večerní péče o nemocné	237
Koupání nemocných	241
Mytí znečištěného nemocného	243
Péče o vlasy	244
Proleženiny	248
Příčiny vzniku proleženin	249
Vznik proleženiny	249
Prevence proleženin	250
Léčení proleženin	250
Opruženiny	251
Prevence opruženin	251
Léčení opruženin	252
APLIKACE TEPLA A CHLADU	252
Aplikace tepla	252
Aplikace chladu	254
Obklady	254
PŘEVAZ	258
Asistence při převazu v nemocnici	258
Asistence při jednoduchém převazu	258
Převaz rány v domácnosti	259
LÉKY	260
Uložení léků	260
Znehodnocení léků	260
Podávání léků	261
STRAVOVÁNÍ NEMOCNÝCH	265
Podávání jídla	266
Krmení nemocného	270
POZOROVÁNÍ NEMOCNĚHO	271
Příznaky	273
Sledování fyziologických funkcí	275
Měření tělesné teploty	275
Měření tepu	277
Měření dechu	279
Měření krevního tlaku	279
Sledování odchodu moče	280
Sledování odchodu plynů a stolice	282
ZÁKLADY DEZINFEKCE A STERILIZACE	286

Dezinfekce	286
Chemická dezinfekce	287
Dezinfekce fyzikální	289
Dezinfekce kombinované	289
Sterilizace	290
Fyzikální sterilizace	290
Chemická dezinfekce	287
Péče o pomůcky z různých materiálů	292
ZÁKLADY OŠETŘOVATELSKÉ PÉČE	
U VYBRANÝCH SKUPIN NEMOCNÝCH	299
Péče o nemocného dlouhodobě upoutaného na lůžko	299
Základní ošetřovatelská péče	299
Péče o nemocného s protetickými pomůckami	301
Ošetřování nemocného cukrovkou	303
Ošetřování nemocného ze zhoubným nádorem	305
Ošetřování nemocných chorobami srdce a plic	306
Ošetřování nemocných s poruchou vědomí	306
Péče o umírajícího a zemřelého	307
PRÁCE DOBROVOLNÉ SESTRY NA AMBULANCI	308
Práce přípravné a dokončovací	308
Práce odborné	308
Práce administrativní a organizační	309
Práce zdravotně výchovná	310
PÉČE O MATKU A DÍTĚ	311
PÉČE O ŽENU A MATKU	311
Hygiena při menstruaci	311
Náhly porod	312
Životospráva v šestinedělí	313
PÉČE O DÍTĚ	315
Postýlka a kočárek	315
Koupání dítěte	316
Příkrmování dítěte a umělá výživa	317
Hračky	318
ANTI-KONCEPCE A PLÁNOVÁNÍ RODIČOVSTVÍ	318
Přehled antikoncepčních metod	319
PŘECHOD NEBOLI KLIMAKTÉRIUM	321

ZDRAVOTNICKÁ OCHRANA PŘI	
POUŽITÍ ZHN	324
ZÁKLADY ZDRAVOTNICKÉ OCHRANY	
PŘI POUŽITÍ JADERNÉ ZBRANĚ	324
Ničivé faktory jaderných zbraní	325
Poranění organismu účinkem tlakové vlny	325
Poranění organismu účinkem tepelného záření	326
Poškození (poranění) organismu ionizačním zářením	327
Ošetřování kombinovaných zasažení	330
ZÁSADY PROTIAATOMOVÉ OCHRANY	
JEDNOTLIVCE	331
Kolektivní ochrana	332
Hygienická očista	333
Částečná hygienická očista	333
Úplná hygienická očista	334
ZÁKLADY ZDRAVOTNICKÉ	
PROTICHEMICKÉ OCHRANY	338
Otravné látky s nervově paralytickým účinkem	339
Příznaky otravy podle stupně závažnosti	340
Otravné látky zpuchýřující	341
Otravné látky dusivé	342
Látky všeobecně jedovaté	343
Psychoaktivní látky	343
Látky dráždivé	344
REŽIM ŽIVOTA V PROSTORU NAPADENÍ	345
Opuštění zamořeného prostoru	346
Ošetřování zasažených chemickými zbraněmi	346
ZÁKLADNÍ ZPŮSOBY OCHRANY	
PŘI BIOLOGICKÉM NAPADENÍ	347
Způsoby použití biologických zbraní	347
Opatření při použití BBP	348
HOSPITACE VE ZDRAVOTNICKÉM	
ZAŘÍZENÍ	350
NÁPLŇ HOSPITACÍ	350
ORGANIZAČNÍ POKYNY	351
LITERATURA	352